Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

Maig 2024

Avaluació diagnòstica 2023-2024
4t d'educació primària

Competència en comunicació lingüística en llengua catalana

MODEL 3*

Nom i llinatges: _____

Centre: _____ Curs: _____

Instruccions

- Per fer la prova utilitza un bolígraf blau o negre no esborrable.
- No facis servir cap corrector (líquid, cinta…).
- En aquesta prova, trobaràs preguntes amb diversos tipus de respostes on hauràs de:
    - marcar una opció correcta,
    - marcar més d'una opció correcta,
    - escriure la resposta,
    - marcar si les afirmacions són vertaderes (V) o falses (F),
    - relacionar amb una fletxa les opcions de dues columnes,
    - emplenar espais en blanc amb la paraula correcta.
- Aquesta prova té 2 parts.
    - La **PART 1** és per respondre les preguntes.
        - Les primeres són sobre un text que escoltaràs i la resta sobre dos textos que llegiràs.
        - Fixa't si hi ha una o més respostes correctes per a cada pregunta.
        - Si t'equivoques, omple tot el quadrat ■ i marca de nou la resposta correcta amb una ☒.
        - Per tornar a marcar com a correcta una resposta prèviament emplenada, encercla-la ◉ .
    - La **PART 2** és per escriure la redacció final, que ha de tenir entre 6 i 8 línies. Si necessites fer una planificació o esquema del text que has d'escriure, pots utilitzar l'espai indicat al quadern amb el nom d'*esborrany*.
        - Recorda que només pots escriure la teva resposta dins l'espai que marca el requadre.

Comprensió oral

Ara escoltaràs un text dos cops. El primer és per respondre les preguntes i el segon per repassar-ne les respostes.

Àudio: Podcast Diferents i feliços, la història d'en Pol i na Lila

1. Com podem saber quan parla el **narrador** en aquesta història?

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

☐ A. Quan diu: «**Hola, soc el narrador**» i comença a parlar.

☐ B. Les històries **no** tenen **narradors**, només personatges que parlen.

☐ C. Quan descriu **pensaments**, **accions** o **sentiments** dels **personatges**.

☐ D. El **narrador** és **invisible** i no interactua amb la història de cap manera.

2. Aquesta història és una faula perquè és un conte curt que té una lliçó moral i ensenya coses importants. Com pots saber que aquesta **informació** és **certa**?

(*Marca les **opcions** correctes* ☒.)

Pots…

☐ A. preguntar-ho als teus **companys** de classe.

☐ B. cercar la paraula faula en un **diccionari** i comprovar si té aquestes característiques.

☐ C. preguntar-ho a la **mestra** i demanar-li que et posi exemples.

☐ D. cercar-ho a qualsevol **pàgina web**.

0-1-2 ☐

3. Els animals varen acudir a la festa de ball que havien preparat en Pol i na Lila. Com **convidaries** els teus amics més especials si fessis una festa de ball?

(*Marca les **opcions** correctes* ☒.)

☐ A. Enviant **correus electrònics** amb la informació de la festa.

☐ B. Deixant una **nota** al **fanal** del teu barri i que vengui qui vulgui.

☐ C. Fent targetes d'**invitació** on hi hagi l'**adreça equivocada** de casa.

☐ D. Enviant **missatges** de text als teus amics amb detalls de la festa.

0-1-2 ☐

4. Escriu l'**adjectiu** que més descriu la personalitat de cada personatge ✍.

llesta **amable** **ballarí** **dolent** **trist** **despistat**

_____ _____ _____

0-1-2 ☐

5. Què van descobrir en **Pol** i na **Lila** a mesura que passaven temps junts?

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

Que…

☐ A. compartien els mateixos **interessos**.

☐ B. es volien **allunyar** l'un de l'altre.

☐ C. no tenien **res** en comú.

☐ C. **NO** els **agradava** passar **temps junts**.

6. Completa la frase següent.

(*Escriu una **paraula** a cada espai* ✍.)

Aquesta faula la pots escoltar a la _____ del teu poble

o la teva ciutat i a la teva _____ .

0-1-2 ☐

7. Com creus que varen reaccionar els altres **animals** a les paraules de Serafina?

(*Marca les **opcions** correctes* ☒.)

☐ A. Estaren en total **desacord**.

☐ B. Mostraren una actitud **negativa**.

☐ C. Reaccionaren de manera **positiva**.

☐ D. Varen **aplaudir** les seves paraules.

0-1-2 ☐

8. El text que acabes d'escoltar acaba amb una festa ***increïble***.

Escriu una **paraula** que tingui el mateix **significat** ✍.

0-1

9. Per què creus que el caragol fa servir l'expressió «**estar més content que un gínjol**»? ✍

(*Raona la teva resposta*.)

0-1-2

La prova continua a la pàgina següent

EL PETIT PRÍNCEP I LA GUINEU

Un dia, mentre el Petit Príncep explorava el planeta Terra, va trobar una guineu intel·ligent i molt simpàtica.

-Hola! Qui ets tu? —va demanar el Petit Príncep.

-Soc una guineu. Sembles una mica trist. Què et passa? —va dir la Guineu.

-Sí, estic trist perquè no tenc amics i no sé com fer-ho —va dir, mentre mirava la Guineu.

-Si em domestiques sabràs el que és tenir un amic. L'amistat és màgica, petit amic. **L'essencial és invisible als ulls.** Això significa que el que fa especial a un amic no es veu amb els ulls, sinó amb el cor —va assegurar la Guineu.

-No ho entenc del tot. Què vol dir *domesticar*? —demanà el Petit Príncep.

-*Domesticar* és crear lligams especials. Si em domestiques, ens necessitarem i serem únics al món. —va assegurar la Guineu.

-Ah, ho entenc! Com puc domesticar-te? —va dir el Petit Príncep il·lusionat.

-Has de ser pacient. Comencem amb petites passes. Asseu-te a prop meu, sense dir res. Deixa que els nostres cors es coneguin sense paraules —va dir la Guineu.

Amb el temps, el Petit Príncep i la Guineu es van fer amics. Quan va arribar l'hora de dir adeu, la Guineu va compartir una saviesa especial amb el Petit Príncep.

-Recorda sempre això: l'essencial és invisible als ulls. Les amistats veritables són com roses que plantem en els nostres cors. Guarda aquest tresor, petit amic, i mai estaràs sol —va dir mirant als ulls al petit nen.

-Gràcies, Guineu. Sempre et portaré al meu cor com una amiga especial. Adeu, mai oblidaré el que m'has ensenyat —dient adeu amb la mà.

Amb un somriure, la Guineu va dir:

-Adeu, petit amic. Recorda sempre la màgia de l'amistat. Esper trobar-te ben aviat.

Antoine de Saint Exupéry, *El Petit Príncep* - (adaptació)

10. El **text** que has llegit és:

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

una…

- ☐ A. cançó.
- ☐ B. poesia.
- ☐ C. narració.
- ☐ D. obra de teatre.

11. Com saps què és **títol** del text?

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

Perquè…

- ☐ A. representa la **idea** principal.
- ☐ B. està en **negreta** i **majúscula**.
- ☐ C. el títol sempre té un **dibuix** al costat.
- ☐ D. sempre és la **primera paraula** del text.

12. Quina és la **lliçó** que la Guineu ensenya al Petit Príncep?

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

Que…

- ☐ A. l'**amistat** és pura **màgia**.
- ☐ C. el **Petit Príncep** hauria de viure **sol**.
- ☐ B. les **guineus** són animals **intel·ligents**.
- ☐ D. les **flors** són millors **amigues** dels nens.

13. La Guineu aconsella el Petit Príncep sobre com fer amics. Què li **aconsella**?

(*Marca les **opcions** correctes* ☒.)

☐ A. Escoltar amb atenció els **consells** de la gent amb **experiència**.

☐ B. Tenir en compte **el que els altres pensen** d'ella.

☐ C. Estar atent als **bons comportaments** de les persones que ens **envolten**.

☐ D. **Imitar** el que fa l'altra gent **sense pensar** si està bé o no.

0-1-2 ☐

14. En aquest fragment hi ha frases molt importants que ens ensenyen coses. Hi ha altres textos que tenen frases amb **significats** semblants. Relaciona-les.

(Uneix-les amb una fletxa →*.)*

1. «**L'amistat és màgica**.»

2. «**L'essencial és invisible als ulls**.»

3. «**Guarda aquest tresor**.»

4. «**Sempre et portaré al meu cor**.»

A. «**Les coses importants són les que no ho semblen**»
(Rodoreda, M., *Quanta, quanta guerra…* 1980)

B. «**Les amistats verdaderes sobreviuen**»
(*Les dues amigues*, Isop s. VII aC)

C. «**Et duré sempre al pit**»
(*Jaculatòria*, J. Salvat-Papasseit)

D. «**L'amistat fa les situacions adverses més lleugeres**»
(*L'amistat*, Ciceró, s. I aC)

0-1-2 ☐

15. Què va aprendre el Petit Príncep sobre l'**amistat** després de conèixer la Guineu?

(*Marca les **opcions** correctes* ☒.)

Que…

- ☐ A. **NO** necessita amics per ser **feliç**.
- ☐ B. l'amistat és **fàcil** de trobar.
- ☐ C. les **guineus** són **millors** amigues que les persones.
- ☐ D. l'amistat requereix **paciència** i **dedicació**.

0-1-2 ☐

16. Per què l'autor ha escrit aquest **text**?

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

Per…

- ☐ A. **aprendre** que l'única cosa important és el que es veu amb els ulls.
- ☐ B. **inspirar** als nens a ser impacients i aprenguin com fer enemics en lloc d'amics.
- ☐ C. **avorrir-se** llegint aquesta història tan confusa sobre el Petit Príncep i la Guineu.
- ☐ D. **ensenyar** sobre la importància de l'amistat i connectar amb altres persones.

17. Què significa ***domesticar*** en aquesta història?

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

- ☐ A. **Crear** amistats.
- ☐ B. **Ser** independent.
- ☐ C. **Viure** a la natura.
- ☐ D. **Ser** una mascota.

18. Per què la paraula ***Terra*** va amb **majúscula** al text?

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

Perquè…

- ☐ A. és un **error** i s'escriu en minúscula.
- ☐ B. es refereix a un **nom propi**.
- ☐ C. és el **nom** del **protagonista** de la història.
- ☐ D. indica un **lloc específic**, no qualsevol terra.

19. Què fa que aquesta història sigui **especial**?

(*Marca les **opcions** correctes* ☒.)

- ☐ A. Els **dibuixos** acompanyants.
- ☐ B. Els **viatges** del Petit Príncep.
- ☐ C. Els tipus de **personatges**.
- ☐ D. El **missatge** emocional sobre l'amistat.

0-1-2

20. Per què creus que el Petit Príncep se sentia **trist** al principi de la història?

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

Perquè no…

- ☐ A. li agradava **viatjar**.
- ☐ B. li agradaven les **flors**.
- ☐ C. li agradaven les **guineus**.
- ☐ D. tenia **amics** i se sentia sol.

La prova continua a la pàgina següent

Comprensió lectora 2

21 de maig de 1932

Estimat Diari,

Avui ha estat un dia increïblement emocionant! Avui, he volat a través del llarg oceà Atlàntic a bord del meu petit avió.

Vaig començar ben dematí. El sol tot just començava a elevar-se quan em vaig dirigir cap al meu petit avió, el Friendship. Les mans em tremolaven d'emoció mentre verificava cada part de l'avió.

Vaig enlairar-me amb el cor ple d'alegria. Vaig sentir el vent acariciar la meva cara i els meus cabells es despentinaven pel vent. Però tot no va ser fàcil. Els núvols eren ben grisos i el vent bufava amb força. L'avió botava com una fulla en una tempesta.

Em vaig enfrontar a desafiaments increïbles. Les ones de l'oceà semblaven muntanyes des de dalt i, de vegades, el renou del motor es perdia amb el renou del vent i les ones de la mar. Però enmig de totes aquestes dificultats, va passar una cosa increïble: vaig sentir una connexió amb el cel i el mar com mai!

El meu repte més gran va ser mantenir la meva ruta. L'oceà és tan gran que moltes vegades és difícil saber cap on anar. Cada repte superat m'ha fet més forta i decidida per arribar a la meva destinació.

Tot i les dificultats, la sensació de volar sobre l'oceà, envoltada de núvols i sol brillant, és una cosa que mai no oblidaré. La llibertat que se sent quan estàs volant no es pot descriure. Ja tenc ganes de repetir-ho, ja que hi ha molts més oceans per creuar i més cels per explorar.

Així que, estimat diari, encara que avui ha estat un dia ple de desafiaments, estic plena d'emoció pels viatges que vendran. Cada desafiament m'ensenya alguna cosa nova i m'acosta un pas més als meus somnis. I jo, Amelia Earhart, estic decidida a seguir volant alt i lluny, cap a el desconegut, amb l'esperança d'inspirar altres persones a fer el mateix.

Fins a la propera aventura, *Amelia.*

P.D. Estic ansiosa per explicar-te sobre els meus propers vols i tan emocionant com ha de venir!

21. A la postdata (**P.D.**), Amelia Earhart diu que està ansiosa per explicar més sobre els seus pròxims vols. Digues quina de les **definicions** següents és **vàlida**.

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

Una P.D. és una…

☐ A. **paraula** misteriosa que s'afegeix al **principi** de la carta.

☐ B. **salutació** amigable que s'utilitza per **començar** una carta.

☐ C. **pregunta** que es fa al **començament** de la carta per obtenir una resposta ràpida.

☐ D. **frase** que es col·loca al **final** de la carta després de la signatura per afegir informació addicional.

22. Què explica Amelia Earhart en el seu **diari**?

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

☐ A. Les seves emocions i experiències en el vol.

☐ B. La seva rutina d'exercicis matinals.

☐ C. La seva recepta de cuina preferida.

☐ D. Els seus animals de companyia preferits.

23. Quines **emocions NO** sent Amelia abans del vol?

(*Marca les **opcions** correctes* ☒.)

☐ A. ☐ B. ☐ C. ☐ D.

0-1-2 ☐

24. Què feia Amelia Earhart quan el **sol** es començava a **elevar**?

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

☐ A. **Navegar** en l'oceà.

☐ B. Es va posar a **dormir**.

☐ C. **Preparar-se** per al vol.

☐ D. **Cuidar** dels seus cabells.

25. Segons el text, Amelia Earhart ens explica que durant el seu vol va sentir una «**connexió amb el cel i el mar**». A quin tipus de ***connexió*** es refereix?

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

☐ A. **Continuïtat**, coherència, de les paraules, de les idees, seqüència lògica.

☐ B. Fet d'estar lligades una cosa amb una altra de la mateixa natura per una **relació** estreta.

☐ C. **Operació** que es fa per connectar un aparell o un sistema a la xarxa elèctrica, telefònica, etc.

☐ D. Establiment de **contacte** amb un component de maquinari o de programari per tal d'iniciar una comunicació.

26. A continuació tens unes frases que s'identifiquen amb els números 1,2,3 i 4.

Tria l'opció correcta que les **ordena**, segons explica Amelia Earhart abans de començar la seva ruta sobre l'oceà ☒.

1.	**2.**	**3.**	**4.**
Va enlairar-se amb el cor ple d'alegria.	Es va afrontar a desafiaments.	Es va aixecar ben dematí.	Va verificar cada part de l'avió.

☐ A. 2 → 3 → 1 → 4

☐ B. 4 → 2 → 1→ 3

☐ C. 1 → 2 → 3 → 4

☐ D. 3 → 4 → 1 → 2

27. Completa la frase següent, d'acord amb el que diu el **text**.

(*Escriu una **paraula** a cada espai*. ✍)

Durant el vol Amelia Earhart va haver de desafiar _____ i _____ .

0-1-2 ☐

28. Segons el **text**, què significa ***inspirar***?

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

☐ A. **Copiar** el que fan els altres.

☐ B. **Motivar** a altres persones.

☐ C. **Respirar** profundament.

☐ D. **Dir** mentides a altres persones.

29. Amelia Earhart escriu al seu diari perquè vol explicar la seva vida i com se sent. A continuació hi ha **frases** d'altres autors de diaris, quin **expressa** el **mateix** motiu per escriure que n'Amelia?

(*Marca l'opció correcta* ☒.)

☐ A. «**No visqueu, escriviu**».

(F. Pessoa)

☐ B. «**El diari és sempre un exercici literari»**.

(E. Sòria)

☐ C. «**Tinc ganes d'escriure**».

(A. Frank)

☐ D. «**Un diari és la forma més còmoda d'escriure**».

(R. Musil)

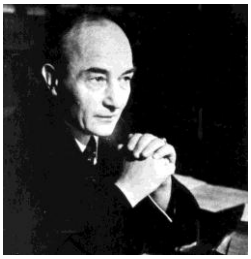

30. Per què creus que Amelia Earhart escriu aquest **diari**? Raona la teva resposta amb **exemples** del **text** ✍.

0-1-2

EXPRESSIÓ ESCRITA

Escriu en **50 paraules** (de **6** a **8 línies**) i d'una manera senzilla un **viatge** que hagis fet (si no has viatjat, t'ho pots inventar). Pots explicar on i amb qui has anat, com hi has anat, què t'ha agradat més, etc.

On has viatjat?

Amb qui has viatjat?

Com has viatjat?

Què t'ha agradat més?

Esborrany

31a	31b	31c	31d	31e	31f	31g	31h	31i	31j
0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

31k	31l	31m
0-1	0-1	0-1
☐	☐	☐

Si has repassat bé tota la prova...

Enhorabona: has acabat!

Moltes gràcies per la teva col·laboració!

Conselleria d'Educació
i Universitats
Institut d'Avaluació i Qualitat
del Sistema Educatiu

Avaluació diagnòstica 2023-2024 IAQSE-CAIB © 2024 by IAQSE is licensed under CC BY-NC 4.0

Les imatges emprades per al disseny de la prova tenen les llicències